Regionrådsberedningen

SKRIVELSE
2021-11-10

RS 2020-0699

Regionstyrelsen

Motion 2020:45 av Anna Sehlin om att Region Stockholm ska verka för ett minskat flygande

Föredragande regionråd: Irene Svenonius

Ärendebeskrivning

Anna Sehlin (V) föreslår i en motion att regionfullmäktige beslutar att flygandet bland tjänstepersoner och politiker ska minska och dessutom att inte tillåta inrikes flygresor söderut, med undantag inrikes flygresor till Gotland. Därtill föreslås att Region Stockholm ska underlätta för anställda inom flygbranschen i länet att övergå till arbete inom andra sektorer.

Förslag till beslut

Regionrådsberedningen föreslår regionstyrelsen föreslå att regionfullmäktige beslutar följande.

> Motion 2020:45 av Anna Sehlin (V) anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i regionrådsberedningens skrivelse.

Regionrådsberedningens motivering

Det finns flera viktiga värden i Region Stockholms verksamheter. Ett sådant värde är att hushålla med skattebetalarnas pengar och säkerställa att resurserna används till kärnverksamhet i så stor utsträckning som möjligt. Ett annat värde är att regionen i sin verksamhet ska bidra till hållbarhet, varför regelverk utvecklats för att nå ökad hållbarhet när det gäller såväl ekonomisk som miljömässig och social hållbarhet i regionen. Det kan vidare konstateras att regionen under pandemin utvecklat en rad nya arbetssätt för såväl möten som konferenser och utbildningar som i högre grad än tidigare baseras på digitala lösningar. Det har minskat behovet av resande betydligt, såväl inom regionen som Sverige och även utomlands. Dessa nya arbetssätt kommer till del att bestå även bortom pandemin.

Att ge bästa möjliga förutsättningar för våra verksamheter att kunna genomföra sina uppdrag är självklart viktigt. I det förslag till riktlinjer för resor och möten för Region Stockholm som regionfullmäktige har att ta ställning till i anslutning till Budget 2022, har noggranna överväganden gjorts för att bäst tillgodose regionens olika värden, och effektivitet.

Det finns goda skäl att fortsatt ha ett minskat resande jämfört med före pandemin, liksom att eftersträva att tjänsteresor genomförs på andra sätt

än med flyg. Däremot riskerar direkta förbud, utan hänsyn till andra omständigheter, att bli stelbenta och skada möjligheterna att bäst planera och bedriva nödvändig verksamhet. Med hänvisning till riktlinjerna för möten och resor, som regionstyrelsen tillstyrkt och regionfullmäktige inom kort tar ställning till, föreslår regionrådsberedningen därför att motionen ska anses besvarad.

Beslutsunderlag

1. Regiondirektörens tjänsteutlåtande
2. Motion 2020:45 av Anna Sehlin om att Region Stockholm ska verka för ett minskat flygande
3. Tillväxt- och regionplanenämndens yttrande den 27:e januari 2021 (TRN 2020-0236)

Irene Svenonius

Regionledningskontoret
Emma Hedberg

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2021-10-07

RS 2020-0699

Regionstyrelsen

Motion 2020:45 av Anna Sehlin om att Region Stockholm ska verka för ett minskat flygande

Regionledningskontorets förslag till beslut

Regionrådsberedningen föreslår regionstyrelsen föreslå att regionfullmäktige beslutar följande.

> Motion 2020:45 av Anna Sehlin (V) anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i regiondirektörens tjänsteutlåtande.

Sammanfattning

Anna Sehlin (V) föreslår i en motion att regionfullmäktige beslutar att flygandet bland tjänstepersoner och politiker ska minska och dessutom att inte tillåta inrikes flygresor söderut, med undantag inrikes flygresor till Gotland. Därtill föreslås att Region Stockholm ska underlätta för anställda inom flygbranschen i länet att övergå till arbete inom andra sektorer.

Regionledningskontoret konstaterar att en del av förslagen i motionen ligger i linje med redan initierat arbete och målstyrning via budget.Ett nytt förslag om riktlinjer för resor och möten för Region Stockholm ligger för närvarande för beredning. Inom ramen för det regionala utvecklingsansvaret har Region Stockholm lanserat Kompetensarena Stockholm som är en regional samarbetsplattform som ska bidra med analyser och underlag för att kartlägga och säkerställa den regionala kompetensförsörjningen.

Mot bakgrund av ovanstående bedömer regionledningskontoret att motionen ska anses besvarad.

Bakgrund

Anna Sehlin (V) föreslår i en motion att regionstyrelsen ska föreslå regionfullmäktige att besluta att flygandet bland tjänstepersoner och politiker ska minska och att inrikes flygresor söderut, med undantag för

resor till och från Gotland, inte ska tillåtas. Därtill förslås att Region Stockholm ska underlätta för anställda inom flygbranschen i länet att övergå till arbete inom andra sektorer.

I motionen framförs flygresandets betydande klimatpåverkan och att Region Stockholm behöver verka för att begränsa och minska flygresandet. Motionären konstaterar att Region Stockholm inte har rådighet över flyginfrastrukturen i länet, och inte heller över invånarnas flygresor, men att Region Stockholm i och med sitt regionala utvecklingsansvar ändå ska ta ansvar för att bidra till att lösa de samhällsutmaningar som klimatförändringar ger. Genom att begränsa tjänstepersoners och politikers flygresor ska Region Stockholm föregå med gott exempel menar motionären.

Motionen har remitterats till tillväxt- och regionplanenämnden.

Regionledningskontorets förslag och motivering
Antalet tjänsteresor med flyg minskade drastiskt under 2020 med anledning av covid-19-pandemin, och en anpassning till att mötas via digitala plattformar gjordes. Att detta nu har blivit ett naturligt och accepterat sätt att mötas Kommer att innebära fortsatt färre resor i tjänsten.

I Miljöprogram 2017–2021 finns ett mål om att klimatpåverkan från tjänsteresor ska minska med 25 % till 2021. 2019 blev målet även en budgetindikator. Från basåret 2016 till 2019 var minskningen cirka 10 %. Pandemiåret 2020 skedde en drastisk minskning av klimatpåverkan från tjänsteresor med 87 % jämfört med basåret. Genom att målet om minskad klimatpåverkan från tjänsteresor lades in i budgetstyrningen, visas en tydlig viljeriktning.

Under 2020 och 2021 har ett arbete genomförts för att uppdatera och förtydliga Region Stockholm riktlinje för möten och resor i tjänsten med avseende på minskad klimatpåverkan.

Inom ramen för det regionala utvecklingsansvaret ansvarar tillväxt- och regionplanenämnden för att bidra till samverkan, analyser och underlag för att kartlägga och säkerställa kompetensförsörjningen på regional nivå. Detta görs främst inom Kompetensarena Stockholm; en samverkansplattform för kompetensförsörjningen i regionen, som bland annat arrangerar branschråd. Region Stockholm kan stötta och underlätta särskilda initiativ genom de verktyg som det regionala

utvecklingsuppdraget ger. Ett aktuellt exempel där Region Stockholm har varit stödjande part är den utbildning som genomfördes under pandemin hos Sophiahemmet, där kabinpersonal fick utbildning i att arbeta som vårdbiträde eller undersköterska. Däremot ingår inte omskolning av anställda från en bransch till en annan i Region Stockholms ansvarsområde.

Sammantaget anser regionledningskontoret att motionen ska anses vara besvarad.

Ekonomiska konsekvenser
Förslag till beslut över motionen medför inte några ekonomiska konsekvenser.

Carina Lundberg Uudelepp
Regiondirektör

Hanna Wiik
Hållbarhetsdirektör

Beslutsunderlag

1. Motion 2020:45 av Anna Sehlin om att Region Stockholm ska verka för ett minskat flygande
2. Tillväxt- och regionplanenämndens yttrande den 27:e januari 2021 (TRN 2020-0236)

Godkänd av Carina Lundberg Uudelepp, 2021-10-07

Region Stockholm

Region Stockholm
2020-09-15

Motion av Anna Sehlin (V) om att Region Stockholm ska verka för minskat flygande

Vi har flera gånger sett ledande företrädare för Region Stockholm argumentera för att Arlanda ska byggas ut. Detta trots att vi står inför en eskalerande klimatkris om inte alla samhällssektorer drar sitt strå till stacken för att minska utsläppen av växthusgaser. Flyget är inget undantag. Enligt data från Naturvårdsverket står flyget för omkring en tiondel av Sveriges klimatpåverkan ur ett konsumtionsperspektiv, inklusive höghöjdseffekten. Förespråkarna för ett fortsatt och ökat flygande framhåller ofta biobränslen och elflyg som lösningar på flygets klimatpåverkan, men dessa åtgärder är inte tillräckliga utan att själva flygandet också minskar. Biobränslen är inte utan klimatpåverkan och behövs dessutom i många samhällssektorer, där flera är mer samhällsviktiga än flyget. Elflyg på längre sträckor ligger långt fram i tiden. Därför måste flygandet minska, speciellt i ett land som Sverige som står för en oproportionerligt stor del av flygandet internationellt sett.

I det här läget duger det inte att en betydande samhällsaktör som Region Stockholm verkar i motsatt riktning mot den etablerade vetenskapen. Visserligen har regionen vare sig beslutanderätt över flyginfrastrukturen i länet eller invånarnas flygande, men Region Stockholm har, som regionalt utvecklingsansvarig, ändå ett betydande ansvar för att verka för att lösa de samhällsutmaningar vi står inför, där klimatkrisen är den i särklass allvarligaste, och inte göra problemen än värre.

Vänsterpartiet anser därför att regionen ska verka för att begränsa och minska flygandet. En följd av detta blir att Arlanda inte behöver byggas ut och att Bromma flygplats kan läggas ned. För att föregå med gott exempel och minska regionens egen klimatpåverkan ska politiker och tjänstepersoner inom Region Stockholm inte använda flyg för södergående inrikesresor, med undantag för resor till och från Gotland. Enligt regionens egen miljöredovisning orsakade regionens tjänsteresor 2019 utsläpp av 4580 ton koldioxidekvivalenter, varav den absoluta merparten kommer från flygresor. Regionen bör också arbeta för att skapa möjligheter för de personer som arbetar inom flygbranschen att övergå till arbete i andra sektorer.

Under coronakrisen har det blivit tydligt att många flygresor kan ersättas av exempelvis webbmöten. Låt oss ta vara på dessa nya erfarenheter för att vända krisen till en möjlighet att bygga ett mer klimatsmart samhälle.

Mot bakgrund av ovanstående föreslås regionfullmäktige besluta

att Region Stockholm ska minska flygandet bland tjänstepersoner och politiker

att Region Stockholm ska underlätta för anställda inom flygbranschen i länet att övergå till arbete inom andra sektorer

att Region Stockholm begränsar flygandet för politiker och tjänstepersoner inom organisationen så att ingen tillåts resa med södergående inrikesflyg, med undantag för resor till och från Gotland

Anna Sehlin (V)

§ 10
Yttrande över motion 2020:45 av Anna Sehlin (V) om att Region Stockholm ska verka för minskat flygande
TRN 2020–0236

Ärendebeskrivning

Tillväxt- och regionplanenämnden har beretts möjlighet att yttra sig över motion 2020:45 av Anna Sehlin (V) angående att Region Stockholm ska verka för minskat flygande. Yttrandet ska vara regionstyrelsen tillhanda 2021-01-29. Yttrandet utgår från ett samlat regionalt utvecklingsperspektiv utifrån nämndens ansvar för regional fysisk planering och regional utveckling.

Beslutsunderlag

Förvaltningens tjänsteutlåtande, 2021-01-15
Förslag till yttrande, 2021-01-15
Motion 2020:45 av Anna Sehlin (V) om att Region Stockholm ska verka för minskat flygande

Förslag och yrkanden

Ordförandes förslag om bifall till förvaltningens förslag
V-ledamöters yrkande om bifall till motionen

Proposition

Ordförande ställer proposition på sitt förslag till beslut och finner att sitt förslag har fått bifall av nämnden. Ordförande ställer proposition på V-ledamöters yrkande och finner att yrkandet inte har fått bifall av nämnden.

Beslut

Tillväxt- och regionplanenämnden beslutar följande:

1. Yttrande över motion 2020:45 av Anna Sehlin (V) om att Region Stockholm ska verka för minskat flygande, TRN 2020–0236, godkänns och överlämnas till regionstyrelsen

2. Paragrafen justeras omedelbart

Reservation
V-ledamöter reserverar sig till förmån av sitt yrkande.

Beslutsexpediering:
Regionstyrelsen
Akt

Tillväxt- och regionplanenämnden

YTTRANDE
2021-01-27

TRN 2020–0236

Regionstyrelsen
registrator.rlk@sll.se

Yttrande över motion 2020:45 av Anna Sehlin (V) om att Region Stockholm ska verka för minskat flygande

Inledning

Tillväxt- och regionplanenämnden har beretts möjlighet att yttra sig över motion 2020:45 av Anna Sehlin (V) angående att Region Stockholm ska verka för minskat flygande. Yttrandet ska vara regionstyrelsen tillhanda 2021-01-29. Yttrandet utgår från ett samlat regionalt utvecklingsperspektiv utifrån nämndens ansvar för regional fysisk planering och regional utveckling. I motionen föreslås att:

- Region Stockholm ska minska flygandet bland tjänstepersoner och politiker
- Region Stockholm ska underlätta för anställda inom flygbranschen i länet att övergå till arbete inom andra sektorer.
- Region Stockholm begränsar flygandet för politiker och tjänstepersoner inom organisationen så att ingen tillåts resa med södergående inrikesflyg, med undantag för resor till och från Gotland

Synpunkter

Riktlinjer för resor och möten i tjänsten för Region Stockholms förtroendevalda och anställda antas av regionfullmäktige. Förändringar av dessa riktlinjer ligger inte inom nämndens ansvarsområde.

Nämnden ansvarar för att skapa samarbetsplattformar för att föra samman aktörer och bidra med analyser och underlag för att kartlägga och säkerställa kompetensförsörjningen på regional nivå. Detta görs främst inom Kompetensarena Stockholm som tar ett helhetsgrepp på kompetensförsörjningsfrågan i regionen bland annat genom att genomföra branschråd. Ett exempel där Region Stockholm varit stödjande och som genomförs under pandemin är Sophiahemmets särskilda utbildning för att ställa om kabinpersonal till att arbeta som vårdbiträden eller som undersköterska. Detta är ett initiativ som regionen har hjälpt till att lyfta genom rekryterings- och utbildningsmässan Bazaren.